

100—1	2	Εὐὰ τὰ 7	102 3	ἰὰ τὰ 7	102—4
4	2	3	3	4	052
96	6		306	408	408 58 2/7
6	3	47 1/7	0	4	77
102	4	52 2/7	025	47 1/7	58 1/7
			206	6	
			77	52 1/7	

Ἐτέρα μοίρασια. Κεφάλαιον. ο.ί.

Γίνου τρεῖς ἀνθρώποι ἑαυτοὶ ἰμοίρασαν γάρβον. δὲ ἡξάρω πόσα ἐδὲ ξάρω πόσα ἐπῆρεν ὁ καθ' ἑαυτοῦ. μόνον τὸ το λέγειν ὅτι ἀπ' ὅτι ἐπῆρεν ὁ πρῶτος, ἐπῆρεν ὁ δεύτερος τὰ μισὰ καὶ ἀπ' ὅσα ἐπῆρεν αὐτάμα ὁ πρῶτος καὶ ὁ δεύτερος ἐπῆρεν ὁ τρίτος τὰ ἥμισυ, καὶ αὐτὸν εἶαι τὸ μερικόν τε, 50 θίλων γὰρ μάθω, πόσα γάρβον ἰμοίρασαν, καὶ πόσα ἐπῆρεν ὁ πρῶτος ἑ πόσα ὁ δεύτερος. Ἄν θείλης γὰρ εἶρη καὶ αὐτὸν ποιήσων ἕτως πρῶτον δὲ εἶνα μίξος τὸ πρῶτον εἶτι θείλης. μάθω πάλιν εὐκολα τὸ δόσει 12 καὶ ἐπειδὴ ὁ δεύτερος ἐπῆρεν τὰ ἥμισυ τὸ πρῶτον δόσει καὶ εἰς τὰ μισὰ 12 ἦγυν τὰ 6 καὶ ἐπειδὴ ὁ τρίτος ἐπῆρεν τὰ ἥμισυ τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον, ἔπαρε καὶ εἰς τὰ ἥμισυ τὸ πρῶτον ἦγυν τὰ 6 καὶ τὰ ἥμισυ τὸ δεύτερον, ἦγυν τὰ 3 καὶ τὰ συνμάρισι καὶ γίνονται 9 αὐτὰ γὲν τὰ 9 τὰ βάλε εἰς τὴν μέθοδον τῆς τριῶν καὶ εἰπὲ, ἰὰ τὸ τρίτον τὰ 9 μὲ ἰδωσαν 50 τὰ 12 τὸ πρῶτον, τὸ θείλη μὲ δώσων καὶ πολυπλασίασι καὶ μίρισι κατὰ τὴν τάξιν τῆς μεθόδου, ἑ ἀγῶν 66 2/3 ἑ τὸ σα ἐπῆρεν ὁ πρῶτος. ὁμοίως πάλιν εἰπὲ καὶ ἀπὸ τὸν δεύτερον, ἰὰ τὰ 9 τὸ τρίτον μὲ ἰδωσαν 50 τὸ δεύτερον τὰ 6 τὸ θείλην μὲ δώση καὶ θείλης εἶρη ὅτι σὲ θείλην δώση καὶ αὐτὸ 33 1/3 καὶ τὸσα ἐπῆρεν ὁ δεύτερος. ἔπειτα συμβάρισι καὶ τὰ τρία μέρη ἑ γίνονται 150 καὶ τὸσα φλκεῖα ἰμοίρασαν. εἰδὲ καὶ θείλης γὰρ κάμει τὴν δοκιμὴν συμβάρισι τὰ 12 καὶ τὰ 6 καὶ τὰ 9 καὶ γίνονται 27 καὶ αὐτὰ τὰ βάλε εἰς τὴν μέθοδον τῆς τριῶν καὶ εἰπὲ, ἰὰ τὸ πρῶτον τὰ 9 μὲ ἰδωσαν 50 τὰ 27 τὸ θείλην μὲ δώση καὶ πολυπλασίασων καὶ μίρισων καὶ ἀπὸ ἀγῶν καὶ αὐτὰ 150 εἶαι σωσῆ. εἰδὲ ξανά κάμει τὴν

Παράδειγμα δ'.

τὰ α. — 12	ἰὰ τὰ 9 — 50 — 12	ἰὰ τὰ 9 — 50 — 6
τὰ β. — 6	0	0
τὰ γ. — 9	50	6
066	600	300
666 66 2/3		033
99		300 33 1/3
		99 66 2/3
ἰὰ τὰ 9 — 50 — 27	0	50
50	040	
1350	3300 150	ἡ δοκιμὴ 150 — 0
	999	

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Παράδειγμα, α'

Ἐπειδὴ ὅπριον εἰς τὸ 1β' κεφ. εἶπαμεν ὅτι ὅταν θέλεις νὰ πολυπλασιασῆς μετὰ 10 νὰ προδίνης μίαν νύλλαν. εἰδὲ μετὰ 100 νὰ προδίνης δύο νύλλας εἰδὲ μετὰ 1000 νὰ προδίνης ἑξῆς νύλλας, ὅλα τὰ ἐπέλοιπα τώρα φανερώμεν ἐν ταῦθα, καὶ μέρος ἀπὸ τῆς λογαριασμῆς πῦν γίνονται μετὰ αὐτὴν τὴν μέθοδον ὡσαύτω παραδείγματα, καὶ λέγομεν ἕτως. Θετίον εἰς ἄνθρωπος, ἔχει ἄσπρα 350 καὶ αὐτὸς θέλει νὰ ἀγοράσῃ παλὶ ἀπὸ 25 ἄσπρα, τὸ δικάει, πόσα δικάει παλὶ ἔχει νὰ πάρῃ. αὐτὰ γὺντὰ βάζομεν εἰς τὴν μέθοδον τῶν τελῶν καὶ λέγομεν, εἰὰ μετὰ 25 ἄσπρα ἀγοράζω, 10 πῆχες παλὶ, μετὰ 350 πόσεις πῆχες ἤθελα ἀγοράσω. καὶ ἐπειδὴ θέλομεν νὰ πολυπλασιαζόμεν τὰ 350 μετὰ 10 προδίνομεν εἰς αὐτὰ μόνον, τὴν νύλλαν, καὶ γίνονται 3500 καὶ αὐτὰ τὰ μείζομεν μετὰ

Παράδειγμα, β'

25 καὶ εὐγύουν 140 καὶ πόσεις πῆχες παλὶ ἤθελεν πάρῃ. Ὁμοίως λέγομεν, ὅτι ἄλλος ἄνθρωπος ἐγόρασεν 100 πῆχες παλὶ ἀπὸ 20 ἄσπρα καὶ καθεὶ 7 πῆχες, θέλω νὰ μάθω τί χρεωσῆ νὰ δώσῃ. τὰ βάζομεν καὶ αὐτὰ εἰς τὴν μέθοδον τῶν τελῶν καὶ λέγομεν. εἰὰ αἱ 7 πῆχες ἔχουσι ἄσπρα 20 αἰ 100 πόσον ἤθελα ἔχει, καὶ ἐπειδὴ θέλομεν νὰ πολυπλασιασώμεν τὰ 20 μετὰ

Παράδειγμα, γ'

100 προδίνομεν εἰς αὐτὰ καὶ δύο νύλλας καὶ γίνονται 2000 καὶ αὐτὰ τὰ μείζομεν μετὰ 7 καὶ εὐγύουν 285 $\frac{2}{7}$ καὶ τόσα ἄσπρα ἔχει νὰ πληρώσῃ. Ὁμοίως πάλιν λέγομεν ὅτι εἰς ἄνθρωπος ἐγόρασεν λεμόνια 1000 καὶ αὐτὸς ἔκαμεν σιασμόν ὅτι εἰς τὰ καθεὶ 45 λεμόνια νὰ πληρώσῃ ἄσπρα 6 τί χρεωσῆ νὰ πληρώσῃ. τὰ βάζομεν καὶ αὐτὰ εἰς τὴν μέθοδον τῶν τελῶν καὶ λέγομεν, εἰὰ τὰ 45 πληρώνομεν ἄσπρα 6 εἰς τὰ 1000 τί εἰθέλαμεν πληρώσῃ, καὶ ἐπειδὴ θέλομεν νὰ πολυπλασιασώμεν τὰ 6 μετὰ 1000 προδίνομεν εἰς αὐτὰ τὰς ἑξῆς νύλλας καὶ γίνονται 6000 καὶ αὐτὰ τὰ μεί-

Σημειώσαμε ζόμεν μετὰ 45 καὶ εὐγύουν, 133 $\frac{1}{3}$ καὶ τόσον εἶχεν νὰ πληρώσῃ διὰ τὰ πρὸς τοῦ 1000 λεμόνια. καὶ ἕτως κάμνει πάντα εἰς τὸν πολυπλασιασμόν. Ὁμοίως δὲ ἐπειδὴ εἶπαμεν εἰς τὸν μείρισμόν, ὅταν θέλῃς νὰ μείρισῃς μετὰ

Παράδειγμα, α'

10 νὰ κόπης εἰς ἀφῆκω εἰδὲ μετὰ 100 δύο εἰδὲ μετὰ 1000 τρία, καὶ εἰς ὅλα τὰ ἐπέλοιπα ὡσαύτω εἰς τὸ κ' κεφ. τὸ λοιπὸν ἐν ταῦθα γράφομεν καὶ τινὰ παραδείγματα καὶ λέγομεν ἕτως. Θετίον εἰς ἄνθρωπος ἀγόρασεν παλὶ πῆχες 345 πρὸς ἄσπρα 20 τὸ δικάει, τί χρεωσῆ νὰ πληρώσῃ. αὐτὰ γὺντὰ βάζομεν εἰς τὴν μέθοδον τῶν τελῶν καὶ λέγομεν. εἰὰ αἱ 10 πῆχες ἔχουσι ἄσπρα 20 αἰ 345 τί ἤθελα ἔχει. καὶ πολυπλασιαζόμεν τὰ 345 μετὰ 20 καὶ γίνονται 6900 καὶ αὐτὰ θέλομεν νὰ τὰ μείσωμεν μετὰ 10 καὶ κόπομεν εἰς ἀφῆκω καὶ μένουσι 690 καὶ τόσα ἄσπρα χρεωσῆ νὰ πλη-

Παράδειγμα, β'

ρώσῃ. Ὁμοίως λέγομεν ὅτι εἰς ἄνθρωπος ἐπέλισεν λίξας κερὶ 375 πρὸς ἄσπρα 545 τῶς 100 λίξες πόσον χρεωσῆ νὰ πάρῃ βάζομεν εἰς αὐτὰ εἰς

7 μέθοδον τῆς ξιῶν καὶ λόγῳ. ἰὰ αὐτὸ 100 λίτρα ἔχον τιμὴν ἄσπρα 545 αὐτὸ 375 τὴν ἡθιαν ἔχει, ἐπολυπλασιάσωμεν τὰ 345 μετὰ 375 καὶ γίνονται 204375 καὶ αὐτὰ θέλωμεν νὰ τὰ μείσωμεν μετὰ 100 καὶ κόψωμεν τὰ δύο ψηφία, καὶ ἀπομείωσιν 2043 μείωσιν δὲ καὶ εἰς τὸ κόψιμον 75 καὶ αὐτὸ εἶναι τοιοῦτον τζάκισμα $\frac{75}{100}$ ἤ γιν $\frac{3}{4}$ καὶ τόσον ἔχει νὰ παρῆ ἡ γιν ἄσπρα 2043 $\frac{3}{4}$ ὁμοίως πάλιν λόγῳ ὅτι ἄλλος αἰθρωπος ἐγόρασεν νιραντζια 23540 ἄσπρα 15 τὴν ψιλιάδα, τὴν χρεωσὴ νὰ πληρώσῃ βάζωμεν καὶ αὐτὰ εἰς τὴν μέθοδον τῆς ξιῶν καὶ λόγῳ, ἰὰ τὰ 1000 νιραντζια, ἔχου ἄσπρα 15 ἢ 23540 τὴν ἡθιαν ἔχει καὶ πολυπλασιάσωμεν τὰ δεύτερα μετὰ τὰ ξιῶν, ἡγούταις 23540 μετὰ 15 καὶ γίνονται 353100 καὶ αὐτὰ θέλωμεν νὰ τὰ μείσωμεν μετὰ 1000 καὶ κόψωμεν τρία ψηφία καὶ μείωσιν ζερβά 353 καὶ αὐτὰ εἶναι ἄσπρα εἰς δὲ τὸ κόψιμον τῆς ξιῶν ψηφίων δεξιά μείωσιν 100 καὶ αὐτὰ εἶναι τοιοῦτον τζάκισμα $\frac{100}{1000}$ ἤ γιν $\frac{1}{10}$ τὴν ἄσπρα. Ἐτόσον θέλει νὰ πληρώσῃ διὰ ταῖς 23540 τὰ νιραντζια. ἡγούταις ἄσπρα 353 $\frac{1}{10}$ ἔτι καὶ μὲ ὅλας τὰς λογαριασμοὺς πῦ ἀκολουθεῖν εἰς τὴν αὐτὴν μέθοδον.

Παράδειγμα γ.

Πεὶ καμερκίν. Κεφ. 05.

Ἐνας αἰθρωπος εἶχε μίαν σκάλαν τῆς θαλάσσης. καὶ ἔπερνε ἄσπρα 5 τὰ κόψα 100 ἠλθεν εἶνα καράβιν καὶ εἶχεν πραγματίαν πολλὴν ὅσον ἐτιμηθῆν ἄσπρα 277850 θέλω νὰ μάθω τὴν ἔχει νὰ παρῆ ὄχι καμερκίν. αὐτὸ θέλει νὰ εἴρῃ τὴν ἔχει νὰ παρῆ, ποίησον ἔτι πολυπλασίασον ταῖς 277850 μετὰ 5 καὶ ὅσα γίνουσι κόψα τὰ δύο ψηφία τὰ δεξιά. καὶ ὅσα μείωσιν αὐτὸ τὴν ἐγγίζει νὰ παρῆ. ἡγούταις βάλει εἰς τὴν μέθοδον τῆς ξιῶν καὶ εἶπε. ἰὰ τὰ 100 δίδου καμερκίν 5 ἢ 277850 τὴν θέλωμεν δώσει. καὶ πολυπλασίασε μετὰ 5 καὶ ἔσοιται καὶ θέλει νὰ τὰ μείωσιν μετὰ 100 κόψα τὰ δύο ψηφία ἀπὸ τὴν ὁμάδα καὶ ἔμεικεν μείωμεν, ὡσαύτ βλέπει καὶ εἰς τὰ ψηφία.

Παράδειγμα α.

$$\begin{array}{r} 277850 \\ 5 \\ \hline 13892 \quad | \quad 50 \end{array}$$

Ἄλλη σκάλα εἶναι καὶ πέρνει ὁ καμερκίης 7 $\frac{1}{2}$ τὰ κάθον 100 τὴν ἔχει νὰ παρῆ καμερκίν ὄχι 7585 ἄσπρα ποίησον καὶ αὐτὴν ἔτι βάλει τὴν εἰς τὴν μέθοδον τῆς ξιῶν καὶ εἶπε. ἰὰ τὰ 100 εἶδωσαι καμερκίν 7 $\frac{1}{2}$ ἢ 7585 τὴν θέλωμεν δώσει καὶ πολυπλασίασον τὰ 7 μετὰ 2 γίνονται 14 καὶ εἶνα ἢ κορυφὴ γίνονται 15 ἔπειτα πολυπλασίασον ταῖς 7585 μετὰ 15 καὶ γίνονται 113775 καὶ ἀπ' αὐτὰ κόψα δύο ψηφία ἀπὸ τὸ δεξιὸν χεῖρ, τὰ δεξιά ἄλλα

Παράδειγμα β.

ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ἄλλα πῶς ἀπομείνῃ ἵπαρα τὰ μισὰ ἴσοντας ἢ ἡθελίς τὰ μείζους μί 200
 δὲ τὶ τὰ 100 ἀκέραια, ἴγῃαι 200 μισὰ. καὶ ὅσα ἔγῃν τόσον κυμῆρκιν
 ἔχει τὰ δῶση. ἴγῃαι ἄσπρα 568 $\frac{2}{3}$ ὡσαὶ βλίπης καὶ εὐζῆκεν εἰς τὰ ψηφία.

Ἐὰν πῆ 100 — 7 $\frac{1}{2}$ — 7585

$$\begin{array}{r} 2 \quad 15 \quad 15 \\ \hline 200 \\ \hline 37925 \\ 7585 \\ \hline 1137 \mid 75 \end{array}$$

ο
 οχχι
 χχχχχχ — 568 $\frac{2}{3}$
 χχχχχ
 χχχ
 χ

Παράδειγ. Πάλιν λέγομεν εἰὰ αἰ 100 λίξες τὸ μετὰξί ἔχου κυμῆρκιν ἄσπρα 45
 μα, γ. λίξες 785 πόσον κυμῆρκιν ἔχου. πάλιν πολυπλασιάζομεν τὰς 785
 λίξες μὲ τὰ 45 ἄσπρα, καὶ γίνονται 35325 καὶ αὐτὰ θίλομεν τὰ μεί-
 σωμεν μὲ ἑκατὸν. καὶ κόφομεν τὰ δύο ψηφία ἀπὸ τοῦ δεξιῦ χίλι καὶ μέγ-
 σιν ζῆρβά 353 καὶ αὐτὰ εἶναι τὸ κυμῆρκιν. ἴμεναι καὶ 25 εἰς τὸ κόψιμον
 αὐτὸ εἶναι $\frac{2}{100}$ ἴγῃαι εἶναι τῆταρτον $\frac{1}{4}$

Ἐὰν αἰ 100 λίξαις ἔχου ἄσπρα 45 αἰ 785 πόσον ἔχου.

$$\begin{array}{r} 45 \\ \hline 3925 \\ 3140 \\ \hline 353 \mid 25 \text{ ἴγῃαι } \frac{1}{4} \end{array}$$

Παράδειγ. Πάλιν λέγομεν, εἰὰ αἰ 1000 λίξαις ἔχῃ κυμῆρκιν ἄσπρα 45 ἢ 5784 πό-
 μα, δ. σον ἔχου. κάμνωμεν καὶ αὐτὴν ὁμοίως. ἴγῃαι πολυπλασιάζομεν τὰ
 δεύτερα μὲ τὰ τρίτα, καὶ μείζομεν μὲ τὰ πρῶτα, ἴγῃαι κόφομεν τρία
 ψηφία ἴσοντας ὅτι θίλομεν τὰ μείσωμεν μὲ χίλια. ὡσαὶ βλίπης μὲ
 10 μὲ 100 μὲ 1000 καὶ τὰ ἄλλα πῆ ἔχου ἡθελίς, ὡσαὶ ἔγραψαμεν, καὶ
 εἰς τὸ αἴωθεν κίφ. καὶ εἰς τὸ ι β'.

Ἐὰν αἰ 1000 ἔχῃ τιμὴν ἄσπρα 45 ἢ 5785 πόσον ἔχου.

$$\begin{array}{r} 45 \quad 00 \\ \hline 28925 \quad 260325 \\ 23140 \quad \chi\chi\chi\chi\chi \mid 260 \frac{125}{1000} \\ \hline 260 \mid 325 \quad \chi\chi\chi\chi \end{array}$$

λογαρισμοὶ τινὲς δὲ τὸ δὲφορον τῆς πραγματείας. Κίφ. ο ἢ.
 Παράδειγ. Ἐπεὶ λέγομεν ὅτι ἀγέραςα τὴν κάθη πύχην τὴν κέντρα δὲ ἄσπρα.
 μα, ε. 55 πόσα τὴν ἡθελίαν πρὸς δὲ τὰ κίρδσιω 12 τὰ κάθεν 100 ἀθίλης
 τὰ εὐρῆς τῆς αὐτῆς ποιήσον ἕτας. εἰπέ δὲ τῆς μεθόδου τῆς ζῆων εἰὰ τὰ 100
 κεφάλαιον, ἴγῃαι 112 κεφάλαιον ἔδὲφορον. τὰ 55 τὸ κεφάλαιον πόσον κε-
 φάλαιον

βάλει καὶ αὐτὰ εἰς τὴν μέθοδον καὶ εἶπὶ· ἰαὶ τὰ 12 τὸ κεφάλαιον γίνονται 16 κεφάλαια καὶ ἄλλορον. τὰ 100 τὸ κεφάλαιον πόσον, κεφάλαια καὶ ἄλλορον ἡθίλων γίηη. καὶ ἔσα ὄγεν αὐτὰ εἶσαι ὡσαύτ' βλίπεις, καὶ ὄγῆκαν 133 ÷

Εἰ τὰ 12 — 16 — 100

100

1600

xx
0444 | 133 ÷
x880
x222
xx

Παράδειγμα, ἦ.

Πάλιν λέγομεν ὅτι πηλῶν ἄρ' 17 κερδίσω 10 τὰ κάθε 100 ξαναπουλῶ ἄρ' 18 πόσα κερδίσω. βάλει καὶ αὐτὰ εἰς τὴν μέθοδον τῶν τριῶν καὶ εἶπὶ· ὅτι πηλῶν ἄρ' 17 εἶχα 110 κεφάλαια καὶ ἄλλορον. ἰαὶ πηλῶν ἄρ' 18 πόσον κεφάλαια καὶ ἄλλορον θίλω πριάσω. καὶ πολυπλασιάσω τὰ δούτερα μὲ τὰ τρίτα κατὰ τὴν τάξιν τῆς μεθόδου, ἤγουν τὰ 110 μὲ τὰ 18 καὶ γίνονται 1980 καὶ αὐτὰ τὰ μείωσι μὲ τὰ 17 καὶ ὄγῆκαν 116 ⁸/₇ καὶ ἀπ' αὐτὰ ὄγαλι τὰ 100 τὸ κεφάλαιον καὶ μείωσι 16 ⁸/₇ καὶ τόσον ἡθίλων κερδίσω, ὡσαύτ' βλίπεις καὶ ὄγῆκαν εἰς τὰ ψηφία.

Εἰ τὰ 17 — 110 — 18

18

880
110

1980

xx
0228 | 116 ⁸/₇
x880
x777
xx

Παράδειγμα, 5'.

Πάλιν λέγομεν ὅτι ἰαὶ τινὰς ἐπέλιεν ἄρ' 15 ἐκίρδενεν 5 τὰ κάθε 100 πάλιν ξαναπολή ἄρ' 14 θίλω να μάθω τί χάηη, ἢ τί κερδίζει. αὖ θίλης να κάμης αὐτὴν τὴν μέθοδον ὄρει πρῶτα τὸ κεφάλαιον ἤγουν τί ἐπέλιεν ἢ τιμὴ. ἔπειτα θίλεις ὄρει ὄκολατὶ χάηη, ἢ τί κερδίζει. Οἰτίον θίλωμεν να ὄρῶμεν τὴν τιμὴν καὶ βάζομεν τὰ ψηφία εἰς τὴν μέθοδον τῶν τριῶν καὶ λέγομεν. ἰαὶ τὰ 105 κεφάλαια καὶ ἄλλορον, εἶχα κεφάλαια 100 τὰ 15 κεφάλαια καὶ ἄλλοροι πόσον κεφάλαια ἔχουσι. καὶ πολυπλασιάσωμεν τὰ 100 μὲ τὰ 15 ἤγεν τὰ δούτερα μὲ τὰ τρίτα καὶ γίνονται 1500 καὶ αὐτὰ τὰ μείωμεν μὲ τὰ πρῶτα ψηφία, ἤγουν τὰ 105 καὶ ὄγῆσαν 14 ²/₇ καὶ τόσα εἶχον κεφάλαια τὸ λοιπὸν αὖ πηλῶν 14 χάηομεν. θίλωμεν να ἰδῶμεν τί χάηομεν εἰς τὰ 100 καὶ τὰ βάζομεν πάλιν εἰς τὴν μέθοδον καὶ λέγομεν ὅταν πηλῶν 14 ἔχομεν ζημίαν ÷ ὅταν πουλίσωμεν 100 πόσῳ ζημίαν ἔχομεν, καὶ πολυπλασιάσω τὰ ψηφία κατὰ τὴν τάξιν τῶν δούτερων μὲ τὰ τρίτα καὶ μείωμεν μὲ τὰ πρῶτα ὡσαύτ' εἰς τὴν μέθοδον τῶν τριακισμάτων. ἤγουν πολυπλασιάσωμεν τὰ 100 μὲ τὴν κορυφὴν τῶν τριακισμάτων, ἤγουν τὰ 2 καὶ γίνονται 200 καὶ πάλιν πολυπλασιάσωμεν καὶ τὰ 14 τὸν μείωσω, μὲ τὴν ῥίζαν τῶν τριακισμάτων,

ΙΩΑΝΝΙΝΣ 2006

μάτου, η γίνονται 98 ίππητα μείζονα τα 200 με τα 98 καὶ ἀγίνουσι
2 1/4 η αὐτὰ ἔχονα μὲν τὰ κάθη 100.

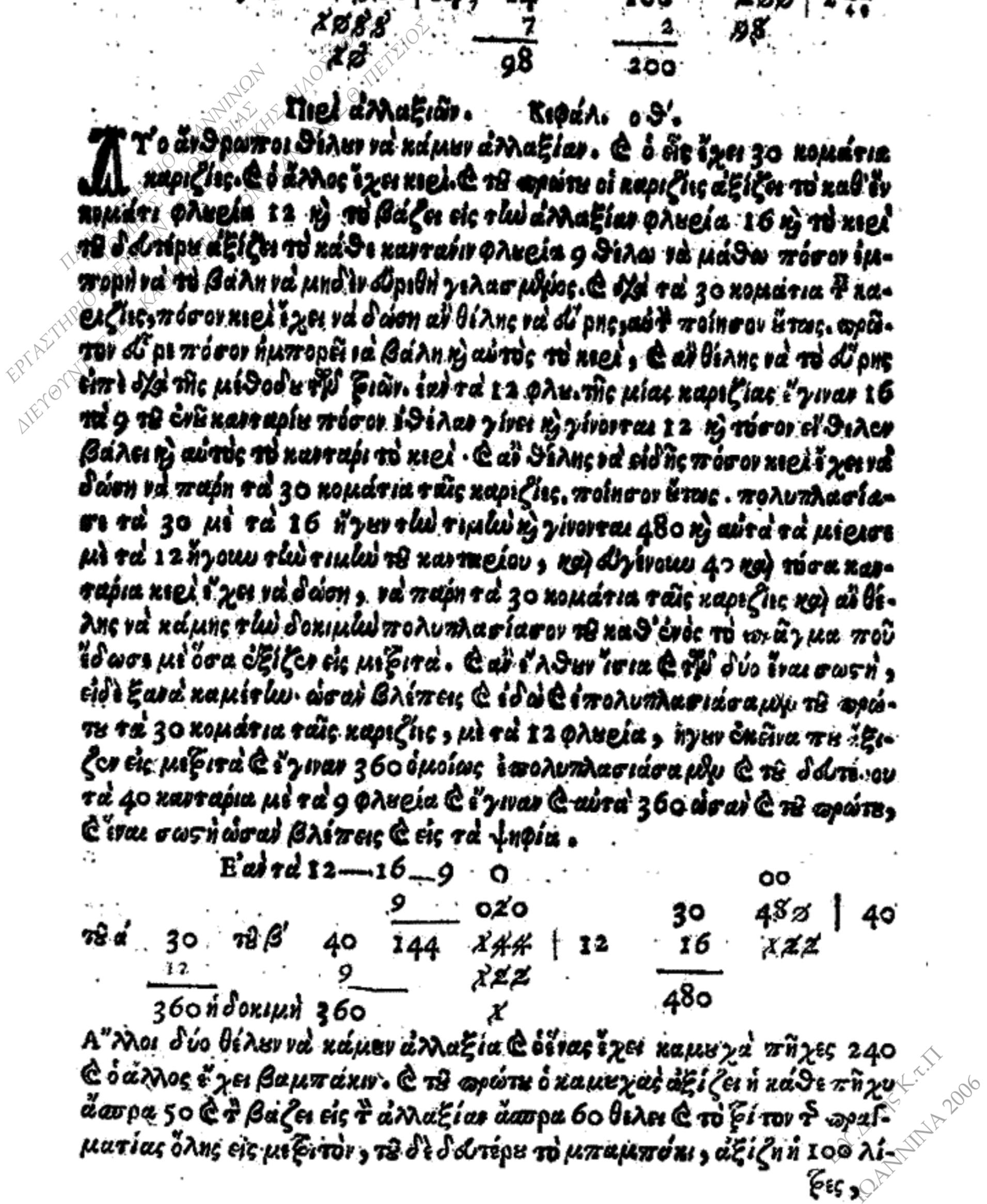
Εἰ τα 105--100--15	03	14	2	100	0
15	048	1	7	1	024
<hr/>					
1500	2880	14	14	100	208 2 1/4
	2888		7	2	98
	28		98	200	

Περὶ ἀλλαξιάων. Κεφάλ. 09.

Τὸ αἰθραποιδίον νὰ κάμην ἀλλαξία. Ἐ ὁ εἶς ἔχει 30 κομάτια
καριζίας. Ἐ ὁ ἄλλος ἔχει κιεὶ. Ἐ τὸ πρῶτον οἱ καριζίας ἀξίζουσι τὸ καθ' ἑν
κομάτι φλυρία 12 η τὸ βάζει εἰς τὴν ἀλλαξία φλυρία 16 η τὸ κιεὶ
τὸ δ' αὐτὸν ἀξίζουσι τὸ κάθη κενταίον φλυρία 9 δίλων νὰ μάθω πόσον ἴμ-
πορὴ νὰ τὸ βάλῃ νὰ μηδὲν ὄριθῇ γιλασ μῶρος. Ἐ εἶ τα 30 κομάτια 7 κα-
ριζίας, πόσον κιεὶ ἔχει νὰ δώσῃ αὐθίλης νὰ δ' ὄρης, αὐτὸ ποίησον ἕτως. πρῶ-
τον δ' ὄρι πόσον ἴμπορὴ νὰ βάλῃ η αὐτὸς τὸ κιεὶ, Ἐ αὐθίλης νὰ τὸ δ' ὄρης
εἰπὶ εἰς τὴν μέθοδον τῶν ῥιθῶν. εἰ τα 12 φλυ. τῆς μίας καριζίας ἔγιναν 16
τα 9 τὸ ἐνὶ κενταίον πόσον ἴδίλων γίνουσι η γίνονται 12 η τὸσον εἰδίλων
βάλει η αὐτὸς τὸ κενταίον τὸ κιεὶ. Ἐ αὐθίλης εἰς εἰδῆς πόσον κιεὶ ἔχει νὰ
δώσῃ νὰ παρῆ τα 30 κομάτια ταῖς καριζίας, ποίησον ἕτως. πολυπλασία-
σι τα 30 με τα 16 ἴγουν τὴν τιμὴν η γίνονται 480 η αὐτὰ τὰ μίρισε
με τα 12 ἴγουν τὴν τιμὴν τὸ κενταίου, καὶ ἀγίνουσι 47 καὶ τὸσα κεν-
ταία κιεὶ ἔχει νὰ δώσῃ, νὰ παρῆ τα 30 κομάτια ταῖς καριζίας καὶ αὐθί-
λης νὰ κάμῃς τὴν δοκιμὴν πολυπλασίασον τὸ καθ' ἑνὸς τὸ κομάτιον ποῦ
ἴδωσι με ὅσα ἀξίζουσι εἰς μίριτα. Ἐ αὐθίλην ἴσῃα Ἐ τῶν δύο ἴσαι σωσῆ,
εἰδὲ ξανά καμίστω. ὡσαύ βλίπεις Ἐ εἰδὲ εἰ πολυπλασίασα μὲν τὸ πρῶ-
τον τα 30 κομάτια ταῖς καριζίας, με τα 12 φλυρία, ἴγουν ἐκεῖνα πῆ ἀξι-
ζουσι εἰς μίριτα Ἐ ἔγιναν 360 ὁμοίως ἰπολυπλασίασα μὲν Ἐ τὸ δ' αὐτῶν
τα 40 κενταία με τα 9 φλυρία Ἐ ἔγιναν Ἐ αὐτὰ 360 ὡσαύ Ἐ τὸ πρῶτον,
Ἐ ἴσαι σωσῆ ὡσαύ βλίπεις Ἐ εἰς τὰ ψηφία.

Εἰ τα 12—16—9	0	00
τα α' 30	τα β' 40	9
12	9	020
<hr/>		
360 ἡ δοκιμή 360	144	30
	288	16
	28	480

Ἄλλοι δύο θέλουσι νὰ κάμην ἀλλαξία Ἐ ὁ εἶς ἔχει καμυγὰ πῆχες 240
Ἐ ὁ ἄλλος ἔχει βαμπάκιν. Ἐ τὸ πρῶτον ὁ καμυγὰς ἀξίζουσι ἢ κάθη πῆχου
ἄσπρα 50 Ἐ τὸ βάζει εἰς τὴν ἀλλαξία ἄσπρα 60 θίλει Ἐ τὸ ῥίτον τ' ὡρα-
ματίας ὅλης εἰς μίριτον, τὸ δ' εἰ δ' αὐτὸν τὸ μπαμπάκι, ἀξίζουσι ἢ 100 λί-
ρες,

Ξεις άσπρα 300 θίλω να μάθω τι έμπορη να βάλη και αυτός ταις 100
 λίξεις εις τλω άλλαξιας ε πόσον βαμπάκιν έχει να δώση . ε πόσα μεξη-
 τα , δε το ξίτον να πάρη ταις 240 πήχες τόν καμυχα . αν θίλης να εύρης
 και αυτόν , πρώτον εύρι πόσον ήμπορεί και αυτός να βάλη ταις 100 λίξεις
 το βαμπάκι εις τλω άλλαξια . ε αν θίλης να το εύρης ποιήσον ετσις έπει-
 δη είπαμεν ότι θίλει το ενα τρίτον εάμωρα εκείνος όπε έχει τόν καμυχα
 εύγαλι ε ισυ το ενα ξίτον απ'ετι ε βαζεν εις τ'πραγματια τ'καμυχα
 ε αυτα πάλιν απ'ότι αξιζεν ο εις μεξητόν . ή γυν εύγαλι ε ισυ από τα 60
 τα 20 ε μών 40 όμοίως ε από τα 50 ε μών 30 αυτα γυν τα βάλει εις
 τ' μεθοδον τ'τ' τελων ε επί . ια τα 30 άσπρα , τα καμυχα , γίνονται 40 τα
 300 τα βαμπάκιου πόσα θίλουω γείη . ε πολυπλασιασει , ε μίρισει ε
 εύγαλι 400 και τόσα είθιλεν βάλει και αυτός ταις 100 λίξεις το βαμ-
 πακι . και δε να εύρης πόσον βαμπάκιν ήθιλε δώση δε τα $\frac{1}{2}$ ε πίσσα εά-
 μωρα μεξητα , δε το $\frac{1}{2}$ τα πάρη ταις 240 πήχες τούς καμουχάδες , ποιή-
 σον ετσις . πολυπλασιασον ταις 240 πήχες με τα 60 άσπρα . ε γίνονται
 14400 ε αυτα ενα όλη ή τιμή τ'ε καμυχα . το λοιπόν εύγαλι απ' αυτα το
 $\frac{1}{2}$ ε είναι 4800 ε τόσα μεξητα χρωσείνα δώση . μώνσιν ε τα δύο ξί-
 τα ή γυν 9600 αυτα γυν τα βάλει πάλιν εις τλω μεθοδον τ'τ' τελων ε επί .
 ια τα 400 άσπρα , μας δίδουω 100 λίξεις . αι 9600 πόσις λίξεις θίλην
 μας δώσει ε πολυπλασιασει ε μίρισει κατά τλω ταξιν τ' μεθοδου , ε όσα
 εύγαλι πόσις λίξεις έχει να δώση . ωσαν βλέπεις ε εις τα ψηφία ότι εύγη-
 καν 2400 ή πόσις λίξεις βαμπάκι χρωσείνα δώση , δε τα δύο ξίτα τα
 καμυχα . τλω δε δοκιμω τλω κάμωω ετωθεν , ή γυν πολυπλασιασει τ'
 240 πήχες τόν καμυχα , με τα 50 άσπρα πε αξιζεν εις μεξητόν . όμοί-
 ως δι το τι αξιζεν και το βαμπάκι τ'ε άλλω , προδεις και το μεξητό ποϋ
 εδωσιν , και αν δε γυν'ισια ενα σωση , ειδ'ε ξανα καμίτω ωσαν βλέπεις
 και εις τα ψηφία ότι εύγηκεν και τ'τ' δύο ισια ή γυν άσπρα 12000 .

Ε'αν τα 30 — 40 — 300	00		
50 — 60	40	12000 400	240
20 — 20		8000	60
30 — 40	12000	33	
			14400
			4800
Ε'αν τα 400 — 100 — 9600		Ε'αν τα 100 — 300 — 2400	
0		240	300
10		50	
800000 2400			7200 00
400000			4800
4000		12000 ή δοκιμή	12000
44			Πάλιν

κάμης ζία μέρη ἔρχεται εἰς τὸ κάθε μέρος 5 ἢ ἴσοντας καὶ θείλην ἂν δώση αὐτὸς εἰς μεζιτὰ τὸ $\frac{1}{4}$ πρῶτος εἰς τὰ 15 τὰ 5 καὶ γίνονται 20 ὁμίως πάλιν πρῶτος αὐτὰ τὰ 5 εἰς τὰ 12 καὶ γίνονται 17 ἔπειτα εἶπε δὲ τῆς μεθόδου τῆς ζιῶν ἐὰν τὰ 20 ἔχεν κεφάλαιον 17 τὰ 16 τῆς μίας καριζίας πόσον εἶθελαν ἔχει καὶ πολυπλασίωσον, καὶ μείωσον κατὰ τὴν τάξιν τῆς μεθόδου καὶ θείλεις εἶπαι ὅτι εἶθελαν ἀξίζει ἢ κάθε καριζία εἰς μεζιτὰ δέκατα $13\frac{1}{2}$ ἢ ἂν θείλης νὰ εὔρης πόσον μαλὶ ἠθελαν παρῆ καὶ πόσα μεζιτὸν δὲ τὰς 80 καριζίας, πολυπλασίωσον $\frac{1}{4}$ 80 καριζίας με δέκατα 16 καὶ γίνονται 1280 ἢ αὐτὴ εἰα εἴλη ἢ τιμὴ τῆς καριζιῶν, ἀπ' αὐτὰ γουὺ εὔγαλι τὸ τίταρτον, ἤγουμ τὰ 320 καὶ τόσον ἠθελαν παρῆ δὲ τὸ μεζιτὸν. ἀκόμι μύμωσιν καὶ τὰ τρια τίταρτα, ἤγουμ τὰ 960 καὶ αὐτὰ εἶθελαν τόσοι μαλὶν. τὸ λοιπὸν βάλιτα αὐτὰ εἰς τὴν μεθόδον τῆς τελῶν καὶ εἶπαι ἐὰν τὰ 15 δέκατα, με δίδην λίφες μαλὶ 100 τὰ 960 δέκατα, τί ἠθελαν με δώσων, καὶ πολυπλασίωσον καὶ μείωσον καὶ τὴν τάξιν τῆς μεθόδου, καὶ θείλην εὔγη εἰς τὸ μέρος 6400 καὶ τόσις λίφες μαλὶ εἶθελαν παρῆ. καὶ ἂν θείλης νὰ εὔρης τὴν δοκιμὴν πρῶτον καὶ αὐτὴν ὡσπερ καὶ τὰς ἄλλαις ἤγουμ πολυπλασίωσον τὰς 80 καριζίας με ἐκείνον πῦ ἔξισαν εἰς μεζιτὸν. ἤγουμ με τὰ $13\frac{1}{2}$ καὶ γίνονται 1088 ὁμοίως εἶπε καὶ δὲ τῆς μεθόδου τῆς τελῶν ὅτι ἐὰν αἰ 100 λίφες τὸ μαλὶν ἀξήζαι εἰς μεζιτὸν δέκατα 12 αἰ 6400 λίφες τὸ θείλου ἀξίζει καὶ θείλης εὔρης ὅτι ἠθελαν ἀξίζουμ δέκατα 768 καὶ εἰς αὐτὰ πρῶτος καὶ τὰ 320 ἤγυν τὸ μεζιτὸν πῦ ἔχει νὰ δώση δὲ τὸ εἰα τίταρτον καὶ γίνονται 1088 ὅσον ἀξίζουμ καὶ αἰ καριζίας, καὶ εἶσαι σωστὴ ὡσαὺ βλίπης καὶ εἰς τὰ ψηφία.

τὴν α. καριζίας	80	τὴν β. ἀξίζαν αἰ 100 λίτ. 12. καὶ τὸ ἔβαλαν	15
δέκατα	16	Ἐὰν τὰ 20· 17· 16	5
	480		17
	80	οὐχ	17
ὅλη ἢ τιμὴ	1280	272 13 $\frac{1}{2}$ 272	
εἰς μεζιτὸν	320	200	
εἰς τόσο μαλὶ	960	2	Ἐὰν αἰ 100 — 12 — 6400
			80
Ἐὰν τὰ δέκατα	15	100 — 960	13 $\frac{1}{2}$
00		960	
320			240
96000 6400		000	80
28288		600	48
222		900	
	λίτρες, μαλὶ		1088 ἢ δοκιμὴ
			1088

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΚΑΡΛΟΛΩΓΟΥ
 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ ΠΡΩΤΟΚΟΙΝΩΝ
 ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Δ. ΚΑΡΑΧΑΛΩΝΗ
 ΚΑΤΑΡΤΙΣΤΑΝΤΩΝ ΔΕΚΑΝΟΜΩΝ

Ε. Μ. ΠΑΝΝΙΝΑ 2006
 Κ. Π. Π.

Α'λλαξία,
έ.

Δύο ἔχον νὰ κάμην ἀλλαξία. κ' ὁ πρώτος ἔχει σαφίδες, κ' ὁ δεύτερος ἀμπάδες. αἱ σαφίδες ἀξίζου εἰς μιερίτον ἄσπρα 40 τὸ καθὲν κατὰ εἰ. κ' αὐτὸς θίλει ἄσπρα 60. Τῆ δούτερον οἱ ἀμπάδες ἀξίζου ἄσπρα 24 εἰς μιερίτον, κ' αὐτὸς θίλει νὰ τὸν βάλῃ ἄσπρα 30 εἰς τὴν ἀλλαξία, θέλων νὰ μάθῃ τις ἀπ' αὐτῆς τῆς δύο ἢ θίλει κάμει καλύτερον πέλῃσιν, καὶ τὶ εἶχε νὰ ζητήσῃ μιερίτον ἐκείνος ὅπῃ χαιεῖ ὄχρ' νὰ μὲν γιλαθῇ. ἀ' θίλης νὰ εὔρης τὴν ἀλήθειαν πείσῃσιν ἔτας. Πρῶτον εὔρη τις ἦθιλε πωλήσῃ καλλίτερα ἀπ' αὐτῆς τῆς δύο. κ' θίλει τὸ εὔρης ὄχρ' τ' μεθόδε τῆς τελῶν ἦγην εἰπὶ, εἰὰ τὰ 40 τῆ πρώτου, γίνονται 60 τῆ δούτερον τὰ 24 πόσα ἦθιλε νὰ γίνην, κ' πολυπλασίσσον κ' μίεισον κ' τ' ταξίντης μεθόδε κ' ὀρήσκεῖς ὅτι ἦθιλε νὰ γίνην 36 καὶ αὐτὸς θίλει μόνον ἄσπρα 30 ὥστε ἀ' κάμην αὐτ' τὴν ἀλλαξία χαιεῖ ὄχρ' ἀπὸ πᾶσα ἀμπά ἄσπρα 6 τὸ λοιπὸν ὄρεπον εἶναι νὰ ζητήσῃ μιερίτον. καὶ πάλιν ἀ' θίλης νὰ εὔρης τὶ μέρος ἔχει νὰ ζητήσῃ εἰς μιερίτον εἰπὶ πάλιν ὄχρ' τῆς μεθόδε τῆς τελῶν. ὅτι τὰ 20 πῆ κάμην ὁ πρώτος ὄχρ' ὄρεπον τὰ κάμην ἀπὸ ἄσπρα 40 ἢ ζημία τῆ δούτερον τὰ 6 ἀπὸ πόσα ἄσπρα ἦθιλε κερδίσθῃν. καὶ πολυπλασίσσον τὰ 40 τὴν τιμὴν πῆ ἀξίζου τῆ πρώτου τὸ εἶα κατὰ εἰ μετὰ 6 πῆ ἔχου ὁ δεύτερος καὶ γίνονται 240 καὶ αὐτὰ τὰ μίεισει μετὰ 20 ἦγην τὸ πείσῃσιν τῆ καθὲν κατὰ εἰ κ' ὄχρ' ἦγην 12 καὶ τόσα ἄσπρα θίλει νὰ ζητήσῃ εἰς μιερίτον εἰς τὸν καθὲν ἀμπά τὸ λοιπὸν ἀ' θίλης νὰ ἰδῆς τὶ μέρος ἔχει νὰ ζητήσῃ εἰς μιερίτον ἰδὲ τὶ μέρος εἶναι τὰ 12 εἰς τὰ 30 ἦγου ἐκείνα πῆ ἦθιλε ζητήσῃ αὐτὸς εἰς τὸν καθὲν ἀμπά καὶ αὐτὸς ἀ' ζητήσῃ. λοιπὸν τὰ 12 εἰς τὰ 30 εἶναι δύο πέμπτα καὶ τὸσον ἔχει νὰ ζητήσῃ αὐτὸς εἰς μιερίτον ὄχρ' νὰ μὲν γιλαθῇ. κ' ἀ' θίλης νὰ ἰδῆς τὴν ἀλήθειαν, κάμει τὴν δοκιμὴν εἰς μιερίτον κ' θίλης τὴν εὔρης σωσθῆν.

Τῆ πρώτου αἱ σαφίδες ἀξίζου τὸ καθὲν κατὰ εἰ ἄσπρα 40 καὶ γυρῶει 60
 Τῆ δούτερον ὁ καθὲν ἀμπά ἀξίζου ἄσπρα 24 καὶ αὐτὸς γυρῶει 30.

Ε'ὰ τὰ 40	-----	60	-----	24	00	36	60
				60	24	30	40
			-----		2400	36	---
				1440	400	06	20
					4		

Ε'ὰ τὰ 20	-----	40	-----	6	00	12	
				6	240	12	τὸ εἶναι τὸ 1/2
			-----		200	30	
				240	2		

Δύο ἔχον νὰ κάμουν ἀλλαξία κ' ὁ πρώτος ἔχει μαλὴν καὶ ὁ δεύτερος ἔχει Α'λλαξία, ξία πένικια, καὶ τῆ πρώτου τὸ μαλὴν ἀξίζου αἰ 100 λίβραις φλουρ. 25 καὶ αὐτὸς
 Η αὐτὸς

Ε.Υ.Δ. Π.Κ.Τ.Π
 ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

αὐτὸς τὰ βάζει εἰς τὴν ἀλλαξίαν φλευρία 30 καὶ ζητᾷ καὶ πλείω φλευρία 60 μεζητά. τῆ δὲ δούτερε τὰ πύκια ἀξίζου τὸ καθ' ἕνα φλευρία 40 θίλων νὰ μάθω πόσον ἔχει νὰ τὸ βάλῃ καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ἀλλαξίαν καὶ πόσον μαλὴν ἔχει νὰ παρῆ δ' ἄ τὰ ξία πύκια καὶ δ' ἄ τὰ 60 φλευρία. αὐθίλης νὰ εὐρης καὶ αὐτὴν θίλεις τὴν εὐρεῖς εἰς τὸτον τὸν ζόπον. Πρῶτον εὐρετὶ ἀξίζου τὰ τρία πύκια αὐτάμα, καὶ εὐρήσεις ὅτι εἶχαν 120 φλευρία καὶ εἰς αὐτὰ φρόδις καὶ τὰ 60 φλευρία πῆ θίλην νὰ δώσῃ εἰς μεζητόν, καὶ γίνονται 180 ἔπειτα εἰπὲ δ' ἄ τῆς μεθόδου τῆς τελῶν, ἰὰν τὰ 25 ἔγιναν 30 τὶ θίλου γίνῃ τὰ 180 καὶ γίνονται 216 καὶ ἀπ' αὐτὰ εὐγαλε τὰ 60 πῆ φρόδισις καὶ μῶν 156 καὶ τὸσον ἠθίλω βάλει καὶ αὐτὸς τὰ ξία πύκια εἰς τὴν ἀλλαξίαν. τὰ ὅποια πύκια ἔρχεται τὸ καθ' ἕνα φλευρία 52. Τώρα ἔμεινεν νὰ ἰδῆς πόσον μαλὴν ἔχει νὰ παρῆ δ' ἄ τὰ ξία πύκια καὶ δ' ἄ τὰ 60 φλευρία καὶ συμπάει πάλιν τὰ 156 τὴν τιμὴν τῆς πύκιων μὲ τὰ 60 ἠγου τὰ μεζητά καὶ γίνονται 216 καὶ αὐτὰ τὰ βάλει πάλιν εἰς τὴν μέθοδον τῆς τελῶν καὶ εἰπὲ ἰὰν τὰ 30 φλευρία μεδίδων λίξας 1000 τὶ θίλων μεδῶσῃ τὰ 216 καὶ πολυπλασάσον καὶ μίεισον κατὰ τὴν τάξιν τῆς μεθόδου θίλου δ' ἄγει 7200 καὶ τὸσον πάλιν ἔχει νὰ παρῆ. καὶ αὐθίλης νὰ ἰδῆς τὴν ἀληθειαν κάμει τὴν δοκιμὴν εἰς μεζητόν καὶ θίλεις τὴν εὐρης σωσίω.

		90	
40 τὰ πύκια.	Ἐὰν τὰ 25 — 30 — 180	οχβ	
<u>3</u>		30 χξξο	
120		8400	216
60 δ' ἄ τὸ μεζητόν.		5400	60 ξιχώρισε.
<u>180</u>		22	156 ἡ τιμὴ τῶν ξίων
		ἡ τιμὴ τῆς εὐρης.	52 πύκιων.
			<u>156</u>
Ἐὰν τὰ 30 — 1000 — 216			60
			<u>216</u>
		800	
		28000	7200
		30000	
		330	

Ἄλλαξία, Δύο ἕκαμασ ἀλλαξίαν καὶ ὁ φρῶτος ἔδοκεν ἀσήμιν, καὶ ὁ ἄλλος ἔδοκεν τζόχαν καὶ τὸ μὲν ἀσήμιν ἀξίζου εἰς μεζητόν φλευρία 10 ἡ καθὲ λίξας, αὐτὸς τὸ ἔβαλε εἰς τὴν ἀλλαξίαν φλευρ. 16 ἔπῃρε δὲ αὐτὸς τὸ εἶνα τέταρτον εἰς μεζητά. τῆ δὲ δούτερε ἡ τζόχα ἀξίζου ἡ καθὲ πῆχη ἄσπρα 20 καὶ δ' εἰ ἠξόρω πόσα

πόσα τὴν ἔβαλεν εἰς τὴν ἀλλαξίαν, τὸ τοῦ λίγρι μόνον ὅτι ἔχασεν ἀπὸ τὸ κεφάλι 20 τὰ κάθεν 100 θίλων ἀ μάθω, πόσον ἔβαλεν καὶ αὐτὸς τὴν κάθε πῆχυν εἰς τὴν ἀλλαξίαν ἀθ' θίλης νὰ εὔρης καὶ αὐτὴν ποίησον ἔτος. Πρῶτον εἶπε διὰ τὴν μεθόδου τῆς τριῶν εἰς τὰ 100 μὲθ' ἴδεν διαφορὰν 20 τὰ 10 τὴν θίλων μὲθ' ἴδεν ἡγὼν ἐκεῖ οὐκ ἀξίζει τὸ ἀσήμι εἰς μίτριτον, καὶ θίλης εὔρης ἵτι θίλων σιδάση 2 καὶ αὐτὰ τὰ πρόδιστε εἰς τὰ 10 καὶ γίνονται 12 καὶ ἴσοντασ ὅτι θίλει τὸ εἶνα τέταρτον εἰς μίτριτὰ εὔγαλι καὶ ἵσὺ τὸ εἶνα τέταρτον ἀπὸ τὴν τιμὴν πῆ ἔβαλε τὴν κάθε λίτρα τὸ ἀσήμι ἡγὼν εὔγαλι τὰ 4 ἀπὸ τὰ 16 καὶ μείων 12 καὶ πάλιν εὔγαλι αὐτὰ τὰ 4 ἀπὸ τὰ 12 ἡγὼν ἀπὸ ἐκεῖνα πῆ ἀξίζει ἢ κάθε λίτρα τὸ ἀσήμι εἰς μίτριτον μετὰ τῆς προδικῆς τῆς 4 καὶ μένουσ 8 ἔπειτα εἶπε διὰ τῆς μεθόδου, εἰς τὰ 8 γίνονται 12 τὰ 20 τὴν θίλων γίνε καὶ θίλης εὔρει ὅτι γίνονται 30 καὶ πόσον ἔβαλε καὶ ὁ δεύτερος τὴν τζόχαν εἰς τὴν ἀλλαξίαν. καὶ ἀθ' θίλης νὰ εὔρης τὴν ἀλήθειαν ποίησε τὴν δοκιμὴν καὶ θίλης τὴν εὔρειν ὡσαὶ καὶ ταῖς ἀλλαις. ἡγὼν εἶπε ὅτι καταλόγον ὁ εἶνα ἐπέλησεν μία πῆχυν διὰ ἄσπρα 30 καὶ ἴσοντασ καὶ θίλει νὰ δώση καὶ τὸ εἶνα τέταρτον μίτριτον δίδει ἀκόμη 10 καὶ γίνονται 40 τὸ λοιπὸν κατὰ ἀναλογίαν μὲ 40 πέρη ἀσήμι λίτρας 2½ ἀπὸ 16 τὴν κάθε λίτρα. καὶ αὐτὸ ἀξίζειν 25 καὶ 5 τὸ κέρδος πῆ ἴκαμιν εἰς ἀναλογίαν 20 τὰ κάθεν 100 γίνονται 30 ἡγὼν ὅσον ἀξίζειν ἢ μία πῆχυν καὶ τὰ δέκα πῆ ἴδωκιν εἰς μίτριτον.

Εἰς τὰ 100	20	10	10	12	16	30	0	
	20	2	4	4	10	10	28	
<hr/>							40	2½
2 00	12	8	12	40				
				20			25	
				10			5	
<hr/>							30	ἢ δοκιμή 30
Εἰς τὰ 8	12	20	00					
	12	240	30					
<hr/>			240	88	πόσον ἔβαλεν τῆς τζόχαν.			

Δύο ἔχεν νὰ κάμωσ ἀλλαξία, καὶ ὁ πρῶτος ἔχει τομάρια, ὁ δὲ δεύτερος ἔχει τζόχα πῆχες 450 ἢ τζόχα ἀξίζειν εἰς μίτριτον ἢ κάθε πῆχυν ἄσπρα 24 τὸ δὲ πρῶτος τὰ τομάρια ἀξίζειν τὸ καθένα ἄσπρα 14 καὶ αὐτὸς τὸ βάζει εἰς τὴν ἀλλαξίαν ἄσπρα 16 θίλει νὰ δώση τὸ εἶνα πῆχυν εἰς μίτριτὰ θίλων ἀ μάθω τὴν ἀβάλει, ὁ δὲ δεύτερος τὴν τζόχαν διὰ νὰ μὴν γελασθῆ, καὶ πόσα τομάρια ἔχει νὰ παρῆ καὶ πόσα μίτριτὰ διὰ τὸ ½ νὰ δώση ταῖς 450 πῆχες τὴν τζόχαν. Ἄν θίλης νὰ εὔρης αὐτὴν θίλης τὴν εὔρης καὶ ἔτοίγη ὡσαὶ τὴν ἀλλὰ πού εἶνα γραμμένη ὅπιδεν. ἡγὼν

Α' ἀλλαξία, ἢ.
Ε.Υ.Δ. τῆς Κ.τ.Π. ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ἔπειδ' ἠκέεινος ἀπὸ τὰ τομάρια θίλειν ἄδωση εἰς μίσητον τὸ $\frac{1}{2}$ μύρου κ' ἢ τὰ $\frac{1}{2}$ ἢ ἄδωση εἰς τόσα τομάρια, καὶ ἔλα τὸ ἴταρι κ' ἰσὺ τὸ τέταρτον τῆς 16 καὶ αὐτὰ εἶναι 4 αὐτὰ γουῦ τὰ 4 ἀρόθις εἰς τὰ 16 ἡγου κ' εἰς ἐκεῖνα πῦ ἔβαλεν τὸ καθεὶ τομάρι εἰς τὴν ἀλλαξία, καὶ εἰς τὰ 14 ἡγου πῦ ἀξίζω μίσητα· καὶ τὰ μὲν 16 μετὰ τῆς ἀροθίας τῆς 4 γίνονται 20 τὰ δὲ 14 γίνονται 18 καὶ αὐτὰ τὰ βάλει εἰς τὴν μέθοδον τῆς τριῶν κ' εἰσὶ. ἰὰ τὰ 18 γίνονται 20 τὰ 24 τὶ θίλειν γίνη κ' θέλει εὐρεῖσθαι γίνονται 26 $\frac{1}{2}$ κ' τόσον θίλει βάλει καὶ αὐτὸς τὴν καθεὶ πῆχυν τὴν τζόχα εἰς τὴν ἀλλαξίαν. πῶρα ἔμεινεν νὰ ἰδῆς πόσα μίσητα ἔχειν ἢ παρῆ ἔλα τὸ εἶνα πέμπτον καὶ πόσα τομάρια ἔλα τὰ $\frac{1}{4}$ καὶ θίλει τὸ εὐρης ἔτος. πολυπλασίασον ταῖς 450 πῆχιν τὴν τζόχα μὲ 26 $\frac{1}{2}$ κ' γίνονται ἅσπρα 12000 ἀπ' αὐτὰ γουῦ ἴταρι τὸ πέμπτον κ' εἶναι 2400 καὶ τόσον μίσητον ἔχειν ἢ παρῆ. ἀκόμι μύρου κ' ἔλα τὰ τέσσαρα πέμπτα ἅσπρα 9600 καὶ αὐτὰ θίλει παρῆ εἰς τόσα τομάρια. κ' ἴσοντας κ' ὁ ἄλλος ἔβαλεν τὸ καθεὶ τομάρι εἰς τὴν ἀλλαξίαν ἅσπρα 16 μίρει κ' ἰσὺ ταῖς 9600 μὲ 16 κ' θίλει εὐρη 600 κ' τόσα τομάρια ἔχειν ἢ παρῆ. ἡγου ἔχειν ἢ παρῆ ἔλα τὰ τέσσαρα πέμπτα τομάρια 600 ἔλα δὲ τὸ εἶνα πέμπτον εἰς μετρητὰ, ἔχειν ἢ παρῆ ἅσπρα 2400 κ' θίλει δάση ταῖς 450 πῆχιν τὴν τζόχα ὡσαύτ' βλέπων καὶ εἰς τὰ ψηθία. εἰδὲ καὶ θίλει νὰ κάμη τὴν δοκιμὴν θίλει τὴν εὐρης εἰς πολυπλασίασης τὸ τὶ ἔξηζεν τὸ καθεὶ εἰς μετρητον, κ' θέλει τὴν εὐρη ἴσια ὡσαύτ' κ' ταῖς προγεγραμμέναις.

πρώτου	14	16	δύτ. 450	24	450.
	4	4	01		26 $\frac{1}{2}$
	<u>18</u>	<u>20</u>	28		<u>2700</u>
Ἐὰν τὰ	18	20	222		900
0			480	26 $\frac{1}{2}$	150 τὸ, $\frac{1}{3}$
20			<u>480</u>	288	150 τὸ, $\frac{1}{3}$
9600	600	τόσα τομάρια	χ		<u>12000</u>
2888				ἔλα τὸ $\frac{1}{5}$	2400
22	14		450	ἔλα τὰ $\frac{1}{4}$	9600
	<u>600</u>		<u>24</u>		
	8400		1800		
ἔλα τὸ μετρητὸν	<u>2400</u>		<u>900</u>		
	10800	ἢ δοκιμὴ	10800		

Ἀλλαξία, Δύο ἕκαμα ἀλλαξία κ' ὁ πρῶτος εἶχεν ζάχαρι κ' ὁ δεύτερος εἶχεν πετξία κ' εἰ μὲν ζάχαρι τὸ πρῶτον ἀξίζεν ἢ καθεὶ ὀκκα ἦεν τὸ τέσσαρόλιθρον, ἅσπ. 24 καὶ

24 καὶ εἰς τὴν ἀλλαξίαν τὴν ἱβαλεν ἄσπρα 30 καὶ ἐπῆρα τὰ δύο τρίτα εἰς
 τρία πιτζία καὶ τὸ εἶα τρίτο εἰς μισροτόν. τὸ δὲ δεύτερον τὰ πέντε εἰς
 ἕξ ἄσπρα πέντε ἀξίον πάλιν τὸ λέγει, ὅτι εἰς τὴν ἀλλαξίαν ἱβαλεν τὸ κῆ-
 ϑεν πιτζί ἄσπρα 36 καὶ ἐκέρθησεν τὸ εἶα ὄγδοον ἀπ' ὅτι εἶχεν ἐκεῖνος πῶ
 εἶχεν τὴν ζάχαρον, ἦγυν ὁ φράτος. τὸρα ζητῶ νὰ μάθω πόσον ἀξίον τὸ
 κῆθεν πιτζί τὸ δεύτερον εἰς μισροτόν. ἀνθὲν νὰ εὔρησιν αὐτὸν τὸν μίθο-
 δον ποίησον ἕτως. Πρῶτον εὔγαλι τὸ εἶα ὄγδοον ἀπὸ τὰ 24 ἦγυν ἀπὸ ἐκεῖ-
 να ὅπῃ ἀξίον ἢ ζάχαρον καὶ μῦνον 21 καὶ ἕτως ἐμπορεῖς νὰ εἴπῃς ὅτι εἰὰ τὰ
 30 εὔγηκον ἀπὸ τὰ 21 τὰ 36 ἀπὸ πόσα ἠθελαν εὔγη. μὰ ἴσοντας καὶ ἐπῆ-
 ρεν ὁ φράτος τὸ $\frac{1}{2}$ εἰς μισροτόν εὔγαλι καὶ ἴσὺ τὸ εἶα τρίτον τῆς 30 ἦγυν τὰ
 10 εἰ μῦνον 20 ὁμοίως πάλιν εὔγαλι αὐτὰ τὰ 10 ἀπὸ τὰ 21 εἰ μῦνον 11
 αὐτὰ γῦν τὰ βάλει εἰς τὴν μίθοδον τῆς τριῶν καὶ εἶπε, εἰὰ τὰ 20 εἶχεν κεφ.
 11 τὰ 36 πόσον κεφάλ. ἠθελαν εἶχε καὶ πολυπλασίασον καὶ μίρῃσον καὶ τὴν
 τῆξιν τῆς μίθοδος καὶ θίλης εὔρη. ὅτι εἶχεν κεφάλ. 19 $\frac{1}{2}$ εἰ πόσον ἀξίον τὸ
 κῆθεν πιτζί καὶ ἀνθὲν νὰ εὔρησιν αὐτὸν ἀλήθειαν κάμει τὸν δοκιμὴν εἰς
 μισροτόν ὡσαύτῃς προγεγραμμέναις καὶ θίλεις εἰς εὔρη σωσῶν.

τὸ φράτος ἢ ζάχαρ. 24-30- $\frac{1}{2}$ τὸ δεύτερον πιτ. — 36

τὸ ὄγδοον — 3

21 — 30	Εἰὰ τὰ 20	11 — 36	●
10 — 10	τὸ τρίτον	11	11
11	20	36	396
		36	19 $\frac{1}{2}$
		396	288

Τοῦτο σημείωσαι ὅτι ὅταν χαλὴν τινὰς ἀπὸ τὸ κεφάλαιον αὐτῆς, πόσον μέρος
 εὔγαλι καὶ ἴσὺ ἀπὸ τὸ κεφάλαιον αὐτῆς εἶδὲ καὶ κερδίσει πόσον μέρος φρά-
 οδου, καθὼς ἴδες ἀνωθεν καὶ οὕτως κάμει πάντα εἰς τὰς ἀλλαξίαις καὶ
 ποτὲ νὰ μὴ σφάλῃς.

Σημείωσαι

Ἐπὶ προς λογαριασμοὺς καὶ αὐτὸς τῆς φραγματίας. Κεφ. π'.

Παράδει-

Ἔστω ἀφροπτος ἐγόρασεν σκαρλάτο πανὶ πῆχες 24 δὲν ἕξ ἄσπρα ὄγδοον πό-
 στον. μόνον τὸ λέγει, ὅτι ἀπ' αὐταῖς τῆς 24 πῆχες ἐπέλησεν τὸ ἥμισον
 καὶ πῆχες 4 φθασότερες. ὄγδοον φλευρία 24 ἐπειτα ἐκάμει λογαριασμόν καὶ
 δείσκει ὅτι ἐδὲ ἐκέρθησεν ἐδὲ ἔχασεν. θέλω νὰ μάθω πόσα φλευρία εἶ-
 χαν κεφάλαιον αἰ 24 πῆχες. ἀνθὲν νὰ εὔρησιν τί εἶχεν κεφάλαιον ποίησον
 ἕτως. φράτον ἐπαρὶ τὰ μισὰ τῆς 24 ἐπειδὴ ἐπέλησεν τὸ ἥμισον πανὶ, καὶ
 αὐτὰ εἶναι 12 καὶ εἰς αὐτὰ τὰ 12 φράοις καὶ 4 (ἦγυν ὄγδοον τὰς τεσσαρὰς πῆ-
 χας πῶ ἐπούλησεν φθασότερες ἀπὸ τὸ μισὸν καὶ γίνονται 16 αὐτὰ γῦν τὰ
 βάλει εἰς τὸν μίθοδον τῆς τριῶν καὶ εἶπε, εἰὰ αἰ 16 πῆχες, εἶχεν κεφάλαιον

μα, α.
24
12
4
16
24
24
576

Η 3 φλουρία

Ε.Υ.Δ. της Κ.Τ.Π.
 ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

27
 270
 576 | 36
 256 |
 x
 Πανόδιαι
 μα, β.

φλεβία 24 αὶ 24 πῆχες, τὶ ἔθελαι ἔχει. Ἐπολυπλασίασι, τὰ 24 μετὰ
 24 καὶ ὅσα γίνεν τὰ μίσει καὶ τὴν τάξιν τῆς μεθόδου, καὶ θέλει εὔρης ὅτι
 36 ἔχων κεφ. φλ. 36 ὡσαύτ' βλέπεις εἰς τὰ ψηφία ἰδῶ εἰς τὸ πλάγιον. Ἄλλος
 αἰθρωπος ἐγύρασεν λίξαις κει 18 καὶ ἀπ' αὐτὰ ἐπέλησεν τὰ 2, καὶ ὀλιγό-
 προν λίξαις 2 ὄξ' ἅσπρα 60 καὶ ἔτι ἔχασεν ἔτι ἐκέρδησεν θείλων ἐμάθω
 τὶ ἐλίσθησεν αὶ 18 λίξαις τὸ κει. αἰθελαις καὶ εὔρης καὶ αὐτὸ ποίησον ὁμοίως
 ἤγην ἔπαρε τὰ δύο ξίτα ἄπο τὰ 18 καὶ αὐτὰ εἶναι 12 ἀπ' αὐτὰ γέν τὰ 12
 18 εὔγαλε τὰ δύο ἤγην ὄξ' τὸ δύο λίξαις. πῦ ἰδῶσεν ὀλιγότερον ἄπο τὰ δύο
 12 ξίτα καὶ μίσει 10 αὐτὰς γέν τὰς 10 λίξαις ταῖς βάλει εἰς τὴν μέθοδον
 2 τῶν τελῶν καὶ εἰπέ ἰαὶ αὶ 10 λίξαις ἔχασιν κεφάλαιον 60 αὶ 18 τὶ εἰθι-
 10 ὁμει. λαί ἔχει. καὶ πολυπλασίασον καὶ μίσεισον. καὶ θέλει εὔρης ὅτι ἔχων κε-
 18 φάλαιον 108 ὡσαύτ' βλέπεις καὶ εἰς τὰ ψηφία. Πάλιν λέγομεν ὅτι ἄλλος
 60 αἰθρωπος ἐγύρασεν πῆχες πανὶ 32 καὶ ἀπ' αὐτὸ ἐπέλησεν τὸ ἥμισον, καὶ
 108 | 0 πῆχες 4 ὀξ' ἄσπρα 30 καὶ λέγει ὅτι κερδίζει 20 εἰς τὰ κάθε
 100 θείλων ἐμάθω τὶ ἰδῶσεν εἰς ὅλον τὸ πανί. αἰθελαις καὶ εὔρης καὶ αὐτὸ
 ποίησον ἔτσι. πρῶτον εὔρι τὶ ἔχων κεφάλ. ἤγουν εἰπέ ὄξ' τῆς μεθόδου τὸ
 τελῶν, ἰαὶ τὰ 120 ἔχων κεφ. λαιον 100 τὰ 30 τὶ ἠθελαι ἔχει καὶ πολυ-
 πλασίασον, καὶ μίσεισον κατὰ τὴν τάξιν τῆς μεθόδου καὶ θέλει εὔρης ὅτι
 ἔχων κεφάλαιον αὶ πηλημύραι πῆχαι ἅσπρα 25 τορὰ ἔπαρε τὸ ἥμισον
 ἄπο τὰ 32 ἤγην τὰ 16 καὶ εἰς αὐτὰ πρίσθαι καὶ 4 ὄξ' ταῖς 4 πῆχαι, καὶ γί-
 νονται 20 καὶ αὐτὰ τὰ βάλει εἰς τὴν μέθοδον τῶν τελῶν καὶ εἰπέ ἰαὶ αὶ 20
 πῆχαι ἔχων κεφάλαιον φλεβία 25 αὶ 32 τὶ ἠθελαι ἔχει. καὶ πολυπλα-
 σίασι καὶ μίσεισι καὶ τὴν τάξιν τῆς μεθόδου, καὶ θέλει εὔρι 40 καὶ τόσα
 φλεβία εἶτον τὸ κεφάλαιον.

Ε' αὐ 120.. 100 - 30	Ε' αὐ 20 - 25 - 32	0
00	25	800 40
x60	160	200
3000 25	64	x
x200	800	
x2		

Περὶ διαφορὰς πανίου. Κεφάλ. π. α.

¶ Ἦς αἰθρωπος ἐπῆγχε εἰς εἷνα ἐργασίημον ὄξ' να ἐνδυσθῆ. καὶ αὐτὸς ἤυ-
 ρεν εἷνα πανί εἰς τὸ πλάτος πιδამίς 3 1/2 καὶ τῆ εἶπεν ὁμασοραε τὸ
 πῶς τῆ καίη πῆχαι 11 ὄρῆκε δ' εἰ καὶ ἄλλον πανί τὸ ὁποῖον εἷνα εἰς τὸ
 πλάτος πιδამίς 5 1/2 βύλεται να ἰδῆ πῶσαι πῆχαι τῆ καίου να παρῆ εἰς
 ἀναλογίαν τῆ αἰθρωπαιον. αἰθελαις να εὔρης αὐτὴν τὴν μέθοδον ποίη-
 σον ἔτσι. πολυπλασίασον ταῖς 11 πῆχαι μετὰ ταῖς 3 1/2 πιδამίς ἤγην τοῦ
 εἷνα

Ε.Ι. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΚΑΘΗΜΕΡΑ

είαι τὸ αὐτὸ παρὶν εἰς τὸ πλάτος καὶ γίνονται 38 1/2 ἤτοι ἔγινον τὸ παρὶν πῆχας 38 1/2· ἀπὸ μίᾳ πιδάμῃ τὸ πλάτος, καὶ ἴσοντας καὶ εἰπαμὲν ὅτι τὸ ἄλλου παρὶν εἶχει πιδάμεις 5· εἰς τὸ πλάτος μίρεισον ἔϊσὺ τὰ 38 1/2 πρὸς 5 1/2 καὶ ἀγείων 7 ὥστε τόσας πῆχας παρὶ θίλει νὰ πάρῃ ἀπὸ ἐκείνου πῆ εἶαι πιδάμεις 5 1/2 εἰς τὸ πλάτος, εἰς ἀναλογίαν τῆς 11 πηχῶν τῆ ἄλλου παρὶν ὅπερ ἦτον 3 1/2 πιδάμεις εἰς τὸ πλάτος, ἔ αὖ θίλει νὰ κάμῃς τὴν δοκιμὴν πολυπλασιασεν τὰς πῆχας τῆ καθε παρὶν μετὲ τὸ πλάτος· καὶ εἰ μὲν ἔγινον ἴσως εἶαι σωστὴ εἰδέξασθαι καμίστωσαι βλίπεις, ἔ ἰπολυπλασιασεν αἰ 11 πῆχας μετὲ 3 1/2 πιδάμεις ἔ εὐγῆκαν 38 1/2 ὁμοίως ἔ αἰ 7 μετὲ 5 1/2 ἔ εὐγῆκαν ἔ αὐτὰ 38 1/2 ἔ εἶαι σωστὴ.

πῆχας 11 ἀπὸ 3 1/2	χλ	38 1/2	5 1/2	00	7
<u>7</u>	77	38 1/2	77	77	<u>5 1/2</u>
11	22		2	22	35
<u>77</u>					<u>3 1/2</u>
					38 1/2

Ὅμοίως λέγομεν ὅτι ἕτερος ἀνθρώπος ἐγώρασεν τζόχα πῆχας 3 1/2 ἄρα νὰ κάμῃ εἶα ῥυθόν· ἔ αὐτὴ ἡ τζόχα εἶτον εἰς τὸ πλάτος πῆχας δύο ἔ ὄγδοα δύο· θίλει γὰρ νὰ πάρῃ ἔ νὰ τὸ ἐνδύσῃ, ἔ εἰρίσκει εἶα παρὶν ἔ εἶαι εἰς τὸ πλάτος μία πῆχυ ἔ τρεῖς ὄγδοα, ἤγινον 1 1/2 πόσον παρὶν νὰ πάρῃ εἰς ἀναλογίαν τῆς αἰωθεῖ τζόχας· ἀν θίλει νὰ τὸ εὐρῆς ποίησον πάλιν ὡσαυτὸ ἔ τὴν αἰωθεῖ ἤγινον πολυπλασιασεν τὰς 3 1/2 πῆχας τῆ τζόχας μετὲ τὸ πλάτος ἤγινον μετὲ 2 1/2 ἔ γίνονται 7 1/2 ἔ αὐτὰ μίρεισον μετὲ 1 1/2 ἤγινον μετὲ τὸ πλάτος τῆ παρὶν ἔ εὐγένουω 5 1/2 ἔ τόσας πῆχας παρὶν εἶχει νὰ πάρῃ εἰς ἀναλογίαν τῆς 3 1/2 πηχῶν τῆς τζόχας ὡσαυτὸ βλίπεις ἔ εἰς τὰ ψηφία.

πῆχας τζόχα 3 1/2	2 1/2	07	7 7/8	1 1/8	0
<u>7</u>	9	88	7 7/8	11	88
2	4	8		63	5 1/2
<u>8</u>	63				χχ

Πάλιν λέγομεν ὅτι ἄλλος ἀνθρώπος θίλει νὰ κάμῃ εἶα φόρεμα ἔ ἔλθων εἰς εἶα ἐργασίαν εὐρήκετ δύο λογιῶν μεταξοτὰ ἤγινον ῥυθόν, καὶ καμυχαὶ κορυσιατὸν ἔ τὸ μὲν ῥάζο εἶαι εἰς τὸ πλάτος μία πῆχυ ἔ ἡ καθε πῆχυ εἶχει ἄσπρα 40 ὁ δὲ καμυχὰς ὁ κορυσιατὸς εἶαι εἰς τὸ πλάτος μία πῆχυ ἔ τρεῖς ὄγδοα ἤγινον 1 1/2 ἔ εἶχει ἡ τιμὴ τῆς καθε πῆχης ἄσπρα 52 εἶπεν τῆ δὲ καὶ ὁ μάστορς ὅτι εἰὰν πάρῃ ἀπὸ τὸ ῥάζο τῆ καθε πῆχης 10 ἄρα τὸ φόριμα τὸρα ζητεῖν νὰ μάθῃ πόσον καμυχαὶ χρειάζεται ἀπὸ τῆ κορυσιατὸν, εἰς ἀναλογίαν τῆ 10 πῆχων τῆ ῥάζο, ἔ τὴ διαφορὰ εἶαι εἰς τὰ ἄσπρα ἀπὸ τὰ δύο, ἀν θίλει νὰ τὸ εὐρῆς ποίησον ἔπως· Πρῶτον εὐρε πόσας πῆχας χρειάζεται

Ε.Π.Π. της Κ.τ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Παράδειγμα γ'

ζῆται ὑπὸ τὸ ἄλλοι μιταξοτὸν πῦ εἶναι εἰς τὸ πλάτος πῆχες $1\frac{2}{3}$ ἔπειτα πολυπλασῖασον τὴν τιμὴν τῆς καθ' ἑκάστη μιταξοτῆ μετὰ τὰς πῆχας, καὶ θείλης εὖρη τὴν διαφορὰν. τὸ λοιπὸν θείλωμεν εἰς ἀναλογίαν πρὸς 10 πηχῶν τὴν ῥάξιν καὶ μείζουμεν αὐτὴν πρὸς 10 πῆχας μετὰ τὸ πλάτος τῆ ἄλλης μιταξοτῆ ἤγουν μετὰ τὸ $1\frac{2}{3}$ καὶ εὕρηνεν $7\frac{1}{3}$ καὶ τὸσαι πῆχες λίγρομεν ὅτι ἔχειν ἀπὸ τῆς καμυχῆν. Τώρα βλέπομεν καὶ τὴν διαφορὰν ἕως πολυπλασῖαζομεν πρὸς 10 πῆχας τὸ ῥάξιν μετὰ τὴν τιμὴν τῆς ἤγουν μετὰ ἅπαντα 40 καὶ γίνονται ἅπαντα 400 ὁμοίως πολυπλασῖαζομεν καὶ τὰς $7\frac{1}{3}$ μετὰ τὰ ἅπαντα 52 ἤγουν τὴν τιμὴν καὶ γίνονται 378 $\frac{1}{3}$ ἔξ αὐτῶν ἀγάζομεν τὰ ὀλιγότερα ὑπὸ τὰ πλείωτερα ἤγουν ἀπὸ τῆς ῥάξιν τὰ 400 ἀγάζομεν τὴν καμυχὰν τὰ 378 $\frac{1}{3}$ καὶ μένουσιν 21 $\frac{2}{3}$ καὶ τὸση εἶναι ἡ διαφορὰ. ἤγουν ἰσὴν ἡ θείλην παρὴν τὸν καμυχὰν ἡ θείλην δάση ὀλιγότερα ἅπαντα 21 $\frac{2}{3}$.

10	$\frac{3}{8}$	0	10	$7\frac{1}{3}$	$\frac{2}{3}$	00
8	$\frac{3}{8}$	23	40	<hr/>		022
<hr/>	<hr/>	80	$7\frac{1}{3}$	80	52	2822
80	11	22	400	40		4260
			400	<hr/>		378 $\frac{1}{3}$
			378 $\frac{1}{3}$	400		2222
			<hr/>			22
			21 $\frac{2}{3}$			

Παράδειγμα δ'

Ἄκομι λίγρομεν ὅτι ἕνας ἄνθρωπος ἐπῆγχε εἰς ἕνα ἐργασίειον. Ἐαὐτὸς εὐρῆκε τειῶν λογίω τζόχες ἤγουν ὀξυτάειν, καὶ λόνζα, καὶ ὀγδοῦντάειν. καὶ τὸ μὲν ὀξυτάειν ἔχει ἡ καθ' ἑκάστη πῆχυν ἅπαντα 90 καὶ εἶναι πλατὺ πῆχες $2\frac{1}{2}$ ἡ δὲ λόνζα ἔχει ἡ καθ' ἑκάστη πῆχυν ἅπαντα 100 καὶ εἶναι εἰς τὸ πλάτος πῆχες $2\frac{1}{2}$ τὸ δὲ ὀγδοῦντάειν ἔχει ἡ καθ' ἑκάστη πῆχυν ἅπαντα 150 καὶ εἶναι εἰς τὸ πλάτος πῆχες $2\frac{1}{2}$ τὸ λοιπὸν θείλωμεν εἰς ἀναλογίαν τῆς μιᾶς πῆχους τοῦ καθ' ἑνὸς πανίε τι διαφορὰ ἔρχεται ἀν θέλης εἰς εὖρης καὶ αὐτὴ ποίησον ἕτως. Πρῶτον βάλε τὸ ὀξυτάειν μετὰ τὴν λόνζα εἰς τὴν μέθοδον τῆς τειῶν καὶ εἰπὲ ἰσὴν τὰ 18 ὀγδοῦντάειν ἤγουν ὡς εἶναι πλατὺ τὸ ὀξυτάειν, ἔχων τιμὴν ἅπαντα 90 τῆς λόνζας τὰ 21 ὀγδοῦντάειν, ἤγουν τὸ πλάτος τὴν ἡ θείλην ἔχει ἔξ πολυπλασῖασον, καὶ μείσον καὶ τὴν τῆξιν τῆς μεθόδου καὶ θείλης εὖρη ὅτι ἡ θείλην εἶναι ἔχων ἅπαντα 105 ἔξ αὐτῶν εἶχον ἅπαντα 100 ὥστε ἀνάλογως ἀπὸ τὸ ὀξυτάειν εἶχον ἅπαντα 5 ὀλιγότερα. ὁμοίως πάλιν ποίησον καὶ δὲ τὸ ὀγδοῦντάειν. ἤγουν εἰπὲ, ἰσὴν τὰ 18 ὀγδοῦντάειν τὸ πλάτος τῆς ὀξυτάειν ἔχων τιμὴν ἅπαντα 90 τῆς ὀγδοῦντάειν τὸ πλάτος τὰ 19 τὴν ἡ θείλην ἔχει καὶ πολυπλασῖασον, καὶ μείσον καὶ ἔρχεται 95 καὶ τὸσον ἡ θείλην ἔχει τὸ ὀγδοῦντάειν αὐτὸ δὲ εἶχον 150 ὥστε εἶχον πλείωτερα, ὑπὸ τὸ ὀξυτάειν 55 ἔπειτα

πρῶτον ταξίδιον κεφάλιον ἢ διάφορον, ἤγουν αὐτὰ τὰ 19 τὰ ὅποια 19 εἶναι πῦρ ἰδίπλασθῆσαι εἰς τὸ δεύτερον ταξίδιον, ὥστε τὰ μισὰ εἶναι 9 1/2 καὶ εἰς αὐτὰ πρόοδις καὶ τὰ 8 πῦρ ἔξοδίασεν καὶ γίνονται 17 1/2 καὶ αὐτὰ εἶναι τὸ κεφάλαιον καὶ τὸ διάφορον τῆς πρώτου ταξιδίου καὶ ἐπειδὴ καὶ εἰς τὸ πρῶτον ταξίδιον ἰδίπλασε τὰ τορνίσια τε, ἔπαρῃ καὶ ἐσὺ τὰ ἡμισυ πάλιν πῦρ 17 1/2 ἤγουν τὰ 8 1/2 καὶ τόσον εἶπε ὅτι ἦσαν τὰ φλυρία τε εἰς τὴν ἀρχὴν, καὶ ἂν θέλῃς νὰ ἰδῆς καὶ τὴν δοκιμὴν ποίησον πάλιν τὸ αὐτὰ πάλιν ἤγουν δίπλασε τὰ 8 1/2 καὶ γίνονται 17 1/2 ἀπ' αὐτὰ εὐγαλιετὰ 8 πῦρ ἔξοδίασεν, καὶ μένεν 9 1/2 αὐτὰ πάλιν τὰ δίπλασε διὰ τὸ δεύτερον ταξίδιον καὶ γίνονται 19 καὶ ἔξ' αὐτὰ εὐγαλιετὰ 10 πῦρ ἔξοδίασεν, καὶ μένεν 9 εἰς τὰ αὐτὰ πρόοδις 3 διὰ τὸ τρίτον, αὐτῶν, ἔπειτα ἐκέρδησεν τὸ τρίτον εἰς τὸ τρίτον ταξίδιον καὶ γίνονται 12 ὅσα εἶπε καὶ αὐτὸς ὅτι τῆς οὐρίθῃσαν εἰς τὸ τρίτον ταξίδιον.

12
3
9
10
19
9 1/2
8
17 1/2
8 1/2

Πιεὶ διαφορὰς δρόμου καραβίων, καὶ ὀλακιδῶν καὶ στρατοκόπων.

Κεφ. π γ'.

Ἐὰν καράβι ἐκίνησεν ἀπὸ τὸν λιμῖονα εἰς ἄλλον τόπον, ἔκαμε 9 μίλια πρῶτον ὥρα. καὶ ὅταν ἔκαμε 45 μίλια εὐγῆκεν ἄλλο καράβι καταπόδιτε ἀπ' αὐτὸν τὸν λιμῖονα, καὶ αὐτὸ ἔκαμε 12 μίλια πρῶτον ὥρα ζητῶ νὰ μάθω εἰς πόσας ὥρας, καὶ εἰς πόσα μίλια ἤθελε τὸ φθάσει, ἂν θέλῃς νὰ τὸ εὐρίθῃς ποίησον ἕτος. Πρῶτον εὐρίθῃς τὴν διαφορὰν πῦρ ἔκαμεν τὸ εἶνα ἀπὸ τὸ ἄλλον. καὶ μετὰ αὐτὰ μέρισε τὰ μίλια τῆς ἤχου καμωμῆρα τὸ πρῶτον καράβι ἤγουν τὰ 45 ἔπειτα εὐγῆκεν εἰς πόσας ὥρας, ἤθελεν τὸ φθάσει. ὡσαύτ' βλέπῃς καὶ εἶδῶ ὅτι εὐγῆκεν τὸ 9 ἀπὸ τὰ 12 καὶ μένουσιν 3 καὶ μετὰ αὐτὰ τὰ 3 μερίζομεν τὰ 45 καὶ εὐγῆκεν 15 καὶ εἰς πόσας ὥρας λέγομεν ὅτι τὸ ἐφθάσεν. καὶ ἂν θέλῃς νὰ κάμῃς τὴν δοκιμὴν πολυπλασάσῃς ταῖς 15 ὥρας μετὰ τὰ 9 μίλια τῆς πρώτης καὶ γίνονται 135 καὶ εἰς αὐτὰ πρόοδις καὶ τὰ 45 πῦρ ἤχου καμωμῆρα καὶ γίνονται 180 ὁμοίως πάλιν πολυπλασάσῃς μετὰ τῆς δευτέρας τὰ μίλια ταῖς 15 ὥρας, καὶ ἂν εὐγῆκεν ἴσια καὶ αὐτὰ, μετὰ τῆς πρώτης ἤγουν 180 εἶναι σωστὴ, ὡσαύτ' βλέπῃς καὶ εἰς τὰ ψηφία ὅτι τὰ ἐπολυπλασάσῃς καὶ εὐγῆκεν καὶ αὐτὰ 180 ὡσαύτ' καὶ τῆς πρώτης, καὶ εἰς τὸ λέγομεν ὅτι εἰς 15 ὥρας ἤθελεν τὸ φθάσει καὶ εἰς μίλια 180 ὁμοίως εἰς αὐτὸν τὸν τρόπον θέλῃς εὐρίθῃς, ἂν εἶας ὀλακὶς εὐγῆκεν ἀπὸ τὴν πόλιν, καὶ ἔκαμεν πόσα μίλια πρῶτον ἡμέραν, καὶ ὅταν ἔκαμεν τριῶν ἡμερῶν δρόμον ἐκίνησεν ἄλλος νὰ τὸν ἐφθάσει εἰς πόσας ἡμέρας τὸ ἐφθάσεν. καὶ ἀπλῶς εἶπε ἔσῃ ἀκολουθῆν τῆς ἀνωθεν. Πάλιν λέγομεν ὅτι εἶνα καράβι ἐπῆγχεν ἀπὸ τὴν πόλιν εἰς τὴν χίον διὰ ἡμέρας 4 ἄλλο δὲ καράβιν ἐπῆγχεν ἀπὸ τὴν χίον εἰς τὴν πόλιν διὰ ἡμέρας 3 αὐτὸ γοῦν εὐγῆκεν εἰς μίαν ὥραν ἀπὸ τὴν λιμῖονα, τὸ εἶνα ἀπὸ τὴν πόλιν. τὸ δὲ ἄλλο ἀπὸ τὴν πόλιν

Παράδειγμα, α.

12
9
3
45
15
135
45
180
15
12
180

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΡΕΤΟΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΑΙΝΟΤΟΜΟΥ ΠΑΤΡΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ Κ.Τ.Π. ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006